

Rapport

Datum: 6 maart 2007

Rapportnummer: 2007/044

Klacht

1. Verzoekers klagen over de handelwijze van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in verband met een op 11 oktober 2003 afgelegd bezoek van twee ambtenaren van de Algemene Inspectiedienst aan hun huisadres én een op 4 juni 2003 door verzoeker bij het Agentschap Laser (thans de Dienst Regelingen) ingediende aanvraag om een EG certificaat.
2. Verder klaagt verzoeker erover dat het Agentschap Laser c.q. de Dienst Regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hem verplicht om ieder jaar opgave te doen van de door hem in het voorafgaande jaar verworven, ontvangen en afgeleverde aantallen beschermde (delen van) dieren door middel van het toesturen van een kopie van die bladzijden uit het prepareerregister die op dat jaar betrekking hebben.
3. Ambtshalve is onderzoek ingesteld naar het niet vermelden van een rechtsmiddelenverwijzing op de brief van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aan verzoeker van 25 oktober 2004.

Beoordeling

Ten aanzien van het bezoek op 11 oktober 2003 en de aanvraag om een EG certificaat

Bevindingen

Het bezoek op 11 oktober 2003

1. Op 11 oktober 2003 brachten D. en R., ambtenaren van de Algemene Inspectiedienst van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (AID), een bezoek aan het huis van verzoeker, houder van een door de staatssecretaris van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit afgegeven prepareervergunning. Bij hun bezoek troffen D. en R. niet verzoeker aan maar verzoekster, echtgenote van verzoeker.

Op 21 oktober 2003 zond de AID per aangetekende post het volgende stuk aan verzoekster:

“WAARSCHUWING

Hierbij bevestig ik u, dat op 11 oktober 2003 door de opsporingsambtenaar A.I.D.R. aan u een waarschuwing is gegeven in verband met:

Artikel 13 lid 1 van de Flora- en Faunawet

Korte omschrijving van het ten laste gelegde feit:

Het op internet te koop aanbieden van een opgezette sperwer.

Indien bij een volgende gelegenheid wordt geconstateerd dat uw handelen niet conform de regeling is, zal een proces-verbaal worden opgemaakt.”

2. Door tussenkomst van de Nationale ombudsman dienden verzoekers op 20 april 2004 bij de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een klacht in over voornoemde gang van zaken. De minister handelde de klacht af bij brief van 11 april 2005 waarbij de klacht niet gegrond werd bevonden.

3. In het kader van de interne klachtbehandeling verklaarde verzoekster op 4 oktober 2004 het volgende:

“Op 11 oktober 2003 heb ik bezoek gehad van 2 controleurs van de AID. Er werd aan de deur gebeld en vervolgens heb ik de deur geopend. Er stonden 2 mannen, waarvan 1 persoon met een Indonesisch uiterlijk. Het niet-Indonesische type legitimeerde zich middels een legitimatiebewijs. Dit was geen politielegitimatiebewijs, hoewel deze persoon wel de jas droeg van een politie-uniform. Nog voor ik hen kon vragen binnen te komen stonden ze al in de gang. In de gang werd mij meegedeeld dat zij kwamen voor een onderzoek n.a.v. een klacht. Toen ze in de kamer waren haalden ze een schermprint van een internetadvertentie uit een mapje en werd mij pas duidelijk waarvoor zij kwamen. Op verzoek heb ik het prepareerregister ter inzage verstrekt. Mij is meegedeeld dat ik in overtreding was en dat ik daarvoor een officiële waarschuwing kreeg. Ik kan mij niet herinneren of en wanneer mij is meegedeeld dat ik niet tot antwoorden verplicht was. Ik ben vooral verontwaardigd over het verschrikkelijk onbeschofte optreden van de AID ambtenaren. Ze gedroegen zich zeer autoritair en ik voelde me overrompeld. Ze spraken niet met stemverheffing en gebruikten ook geen onbeschofte taal, maar door hun optreden werd ik niet in mijn waarde gelaten. Als ik er nu weer over praat maakt het me opnieuw kwaad”

Op 18 oktober 2004 herriep verzoekster haar verklaring in zoverre dat zij liet weten dat haar niet was meegedeeld dat zij niet tot antwoorden verplicht was.

4. In het kader van de interne klachtbehandeling werd D. op 20 oktober 2004 gehoord. Het verslag daarvan vermeldt het volgende:

“N.a.v. een anonieme tip, door R. ontvangen, hebben D. en R. zich op 11 oktober 2003 begeven naar de woning van (verzoeker; N.o.). Na daar aangebeld te hebben deed (verzoekster; N.o.) open. R. deed het woord en legitimeerde zich. D. heeft zich niet gelegitimeerd. (Verzoekster; N.o.) heeft beiden vervolgens binnengelaten met de woorden “kom binnen” of woorden van gelijke strekking. (Verzoekster; N.o.) was alleen thuis. Zij heeft tijdens het bezoek vermeld dat haar man aan het werk was en tevens dat hij

politieagent was. D. kan zich niet herinneren of de door R. meegebrachte prints van de op internet te koop aangeboden vogels, buiten of binnen de woning getoond zijn. D. en R. zijn door de gang naar een vertrek links van de gang in de woning geleid.

Tegen (verzoekster; N.o.) is gezegd dat de geprepareerde vogels niet te koop aangeboden mogen worden. Zij vermeldde hierop dat zij hiervan niet op de hoogte was. Vervolgens heeft zij haar man gebeld. Of zij haar man gesproken heeft en wat er besproken zou zijn is D. niet bekend. (Verzoekster; N.o.) heeft hierover geen mededeling gedaan. (Verzoeker; N.o.) is niet gekomen.

(Verzoekster; N.o.) vermeldde vervolgens dat zij de advertentie op internet heeft geplaatst. Op de advertentie staat ook bij "naam verkoper": (verzoekster N.o.). D. was hiervan niet op de hoogte. Hij is op initiatief van R. met R. meegegaan naar de woning van (verzoeker; N.o.).

Toen duidelijk was dat (verzoekster; N.o.) de verdachte was heeft R. vervolgens de cautie uitgesproken en verzoekster medegedeeld dat ze een schriftelijke waarschuwing zou krijgen via het Inspectiekantoor te Eindhoven. R. noteerde haar persoonsgegevens en nam een korte verklaring op. R. heeft in het getoonde register gezien dat er meerdere vogels aan derden verkocht zijn. Hij heeft volgens zeggen van D., hiervan aantekeningen gemaakt. (Verzoekster; N.o.) is medegedeeld dat ze een schriftelijke waarschuwing zou krijgen en bij een volgende overtreding een proces-verbaal. Hierna was de controle afgelopen.

(Verzoekster; N.o.) heeft zich tijdens de gehele periode van controle rustig gedragen. Zij heeft geen uitlatingen gedaan over de wijze waarop de controle plaatsvond.

(...)

D. kan zich niet herinneren een opmerking te maken te hebben over twee bosuilen die aan de muur hingen. Hij meent zich wel te herinneren dat er iets gezegd is over merktekens. D. herinnert zich de sfeer tijdens de controle niet als uitzonderlijk t.o.v. andere controles..."

5. In het kader van de interne klachtbehandeling werd R. op 20 oktober 2004 gehoord. Het verslag daarvan vermeldt het volgende:

"De aanleiding tot het bezoek aan de woning van (verzoeker; N.o.) was een anoniem telefoontje dat R. ontving. De anonieme beller vroeg of het toegestaan is om geprepareerde vogels (via het internet) te koop aan te bieden. Enige tijd later ontving R. op zijn huisadres een anonieme brief met daarin prints van advertenties van geprepareerde vogels die geplaatst waren op het internet. R. zag niet de noodzaak om meteen tot actie over te gaan maar heeft later toen hij samen met D. in de buurt van N. was een bezoek gebracht aan de woning van (verzoeker; N.o.).

R. belde op 11 oktober 2003 aan bij de woning van (verzoeker; N.o.). Na later bleek deed (verzoekster; N.o.) de deur open waarop R. zich legitimeerde als buitengewoon opsporingsambtenaar van de Algemene Inspectiedienst. R. deelde (verzoekster; N.o.) mee dat hij en D. voor de geprepareerde vogels kwamen. R., voormalig politieagent, heeft geen pasje van de politie laten zien.

(Verzoekster; N.o.) heeft R. en D. binnengelaten waarna zij voorop liep door de gang naar een vertrek links van de gang. R. vroeg haar naar zowel het register als de vergunning. (Verzoekster; N.o.) belde hierop haar man, die naar haar zeggen, aan het werk was. Zij vermeldde dat hij politieagent was en ook dat hij preparateur was. Over het telefoongesprek heeft (verzoekster; N.o.) geen mededeling gedaan. Daarop liet zij het register zien. R. zag in het register dat vogels aan derden werden verkocht. Hij heeft verzoekster erop gewezen dat dit niet mocht. (Verzoekster; N.o.) zei dat zij degene was die de vogels op internet te koop aanbood en dat zij niet wist dat dit niet mocht. Ze zei dat haar man niet op de hoogte was van het feit dat zij de vogels te koop aanbood.

R. was in de veronderstelling dat (verzoeker; N.o.) de vogels te koop aanbood totdat (verzoekster; N.o.) vertelde dat dit niet zo was. R. zegt niets uit het register overgenomen te hebben. Hij weet niet meer of (verzoekster; N.o.) de preparateurvergunning heeft laten zien. Toen het R. duidelijk was dat (verzoekster; N.o.) de vogels via internet te koop aanbood heeft hij haar persoonsgegevens opgenomen, de cautie aangezegd en een korte verklaring van haar opgenomen. R. deelde (verzoekster; N.o.) mee dat ze via het AID inspectiekantoor te Eindhoven een schriftelijke waarschuwing zou ontvangen. (Verzoekster; N.o.) zei dat ze geen vogels meer te koop aan zou bieden.

R. wist met de gegevens van de prints dat er sprake was van een strafbaar feit, want het te koop aanbieden van een opgezette sperwer is verboden. R. kan zich niet herinneren wanneer hij de prints van de advertenties heeft laten zien aan (verzoekster; N.o.). Vanaf het begin is R. ervan uitgegaan dat (verzoeker; N.o.) de verkoper zou zijn; ook omdat op een van de prints het e-mail adres van (verzoekers; N.o.) staat. R. heeft zich niet gerealiseerd dat op de prints (verzoekster; N.o.) als verkoper vermeld stond.

Volgens R. heeft (verzoekster; N.o.) zich tijdens het gehele bezoek normaal opgesteld. Het verlaten van de woning van (verzoeker; N.o.) is op een normale manier geschied. (Verzoekster; N.o.) heeft geen opmerkingen gemaakt over de wijze waarop de controle plaatsvond. De controle vond plaats in een normale sfeer.

R. was gekleed in een oud jasje van de politie ontdaan van distinctieven. Dat R. bij de politie werkt(e) is even ter sprake geweest.

(...) Hij (R; N.o.) heeft vervolgens een telefoongesprek van ongeveer ¼ uur gehad met (verzoeker; N.o.) waarbij (verzoeker; N.o.) vertelde dat het volgens hem wel toegestaan was om de vogels te koop aan te bieden. R. heeft (verzoeker; N.o.) vervolgens op de

wettelijke bepalingen geweest waarin staat dat dit niet toegestaan is. De indruk van R. was dat (verzoeker; N.o.) met name geïnteresseerd was in wie de tipgever was. R. heeft hierover geen mededeling gedaan aan (verzoeker; N.o.) (...)

R. zegt dat D. naar de merktekens van de twee bosuilen die aan de muur hingen in de woning van (verzoeker; N.o.) heeft gekeken. R. had voor de bosuilen geen aandacht.

(...)

Voor R. is het onbegrijpelijk dat de gang van zaken tijdens de controle heeft geleid tot deze klacht.”

6. In hun verzoekschrift aan de Nationale ombudsman stelden verzoekers dat D. en R. tijdens hun bezoek op 11 oktober 2003 niet of onvoldoende kenbaar hadden gemaakt in welke hoedanigheid zij optraden. Zij voerden hiervoor aan dat R. gekleed was geweest in het jasje van een politie-uniform en dat hij zich had gelegitimeerd met een (oud) legitimatiebewijs van de politie. Verder voerden zij aan dat D. en R. het doel van hun bezoek niet kenbaar hadden gemaakt alvorens zij binnentraden, dat D. en R. voor dit binnentreden geen toestemming hadden gevraagd, én dat tijdens het onderzoek ook vragen waren gesteld over aan de wand hangende geprepareerde uilen.

Daarnaast zetten verzoekers vraagtekens bij de aanleiding van het bezoek. Volgens hen hadden D. en R. op 11 oktober 2003 gezegd dat de aanleiding een melding van een collega preparateur was en verzoekers trokken hieruit de conclusie dat het bezoek 'een vriendendienst' was geweest.

Tenslotte achtten verzoekers het niet juist dat een schriftelijke waarschuwing was gegeven omdat de AID niet gerechtigd was tot het geven van schriftelijke waarschuwingen.

7. In reactie op de klacht bij de Nationale ombudsman liet de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit weten dat D. en R. hadden besloten in eerste instantie op te treden als toezichthouder. Zij wilden inzage in het prepareerregister en de vergunning van verzoeker teneinde het anonieme telefoontje dat R. had ontvangen en de advertentie op internet te verifiëren. Deze feiten leverden namelijk (nog) geen aanwijzing op dat er een strafbaar feit was gepleegd, aldus de minister aangezien een ieder zo een advertentie op internet kon plaatsen. Wat betreft de legitimatie door R. liet de minister weten dat R. had verklaard dat hij niet in het bezit was van een legitimatiebewijs van de politie en dat hij zich had gelegitimeerd met zijn legitimatiebewijs buitengewoon opsporingsambtenaar AID. De minister had geen reden aan deze verklaring van R. te twijfelen. Overigens had R., nu hij in eerste instantie was opgetreden als toezichthouder, niet dit legitimatiebewijs moeten tonen maar zijn legitimatiebewijs toezichthouder, aldus de minister. Wat betreft de schriftelijke waarschuwing liet de minister weten dat ambtenaren van de AID op grond van het opportuniteitsbeginsel bij constatering van een strafbaar feit kunnen besluiten om geen

proces-verbaal op te maken maar te volstaan met een schriftelijke waarschuwing. Bij zijn reactie voegde de minister onder meer nog het op 16 augustus 2004 door D. en R. opgemaakte rapport van hun bezoek op 11 oktober 2003. Het in dit rapport gestelde komt in grote lijnen overeen met wat D. en R. in het kader van de interne klachtbehandeling hebben verklaard.

8. In reactie op de klacht bij de Nationale ombudsman deelde D. het volgende mee:

“...1a. Er is geen tegenstrijdige informatie gegeven over de reden om op 11 oktober 2003 een bezoek te brengen aan het huis van (verzoeker; N.o.).

1b. Bij ons bezoek aan (verzoeker; N.o.) werd na aanbellen de deur door (verzoekster; N.o.) geopend. R. heeft zich gelegitimeerd, waarna wij vrijwillig door (verzoekster; N.o.) werden binnengelaten. Hierna vroeg R. naar het register dat elke preparateur moet bijhouden en naar de preparateurvergunning. Hieruit valt af te leiden dat het ging in het kader van toezicht. R. heeft haar vervolgens prints laten zien van internet. Hierop zei (verzoekster; N.o.) dat niet haar man, maar zij een preparaat te koop had aangeboden.

1c. Daarna werd door R. medegedeeld dat niet haar man maar zij verdachte was. Hij heeft van haar een korte verklaring opgenomen.

1d. R. heeft zich gelegitimeerd, waarna wij vrijwillig werden toegelaten tot de woning. Ik heb mij niet meer gelegitimeerd omdat inmiddels (verzoekster; N.o.) was voorgegaan naar de woonkamer.

1e. Wij zijn op geen enkele wijze onbeschoft opgetreden. Wij kregen zelfs koffie aangeboden. Toen (verzoekster; N.o.) zei dat haar man bij de politie werkte hebben wij nog even over de politie gepraat omdat ik zelf bijna 40 jaar bij de politie heb gewerkt. Voor mij is het onbegrijpelijk dat (verzoeker; N.o.) als politieman, die het nevenberoep van preparateur uitoefent, dergelijke vermeende klachten op papier zet en ons beschuldigt van onbeschoft optreden...”

9. In reactie op de klacht bij de Nationale ombudsman deelde R. het volgende mee:

“...Onder 1

Er is door mij geen enkele tegenstrijdige informatie gegeven dat de melding afkomstig zou zijn van een collega preparateur voor de controle op 11 oktober 2003. Dit is door mij nimmer gezegd. Ik kan dit ook niet zeggen omdat ik een **anonieme** brief heb ontvangen met daarin prints van internetadvertenties waar geprepareerde vogels ten verkoop worden aangeboden.

Tijdens het bezoek op 11 oktober 2003 heb ik mij gelegitimeerd als buitengewoon opsporingsambtenaar en (verzoekster; N.o.) medegedeeld dat ik van de Algemene

Inspectiedienst was en wij kwamen voor de controle op het register en de vergunning voor het prepareren van vogels waarna wij de woning werden binnengelaten. Hieruit kon (verzoekster; N.o.) opmaken dat wij als toezichhoudend ambtenaar daar aanwezig waren. Eerst toen ik de internetprints van het ten verkoop aanbieden van beschermde inheemse diersoorten aan (verzoekster; N.o.) toonde verklaarde zij dat niet haar man (...) deze op internet had geplaatst maar zichzelf en dat haar man hier niets vanaf wist. Ik heb toen (verzoekster; N.o.) de identiteitsgegevens opgenomen **en** haar de cautie gegeven en een korte verklaring opgenomen. Tevens is haar toen een mondelinge waarschuwing gegeven.

Ik heb (verzoekster; N.o.) **wel** medegedeeld dat zij niet tot antwoorden verplicht was.

Ik heb mij wel, ongevraagd en uit eigen beweging, gelegitimeerd met mijn legitimatiebewijs als buitengewoon opsporingsambtenaar.

Wij zouden op 11 oktober 2003 autoritair en onbeschoft zijn opgetreden jegens de echtgenote van verzoeker. Dit is een pure leugen. De controle heeft plaats gevonden in een normale sfeer en er is geen onvertogen woord gevallen. Voor wij de woning hadden verlaten heeft (verzoekster; N.o.) voor ons zelfs nog koffie ingeschonken. **Het is voor mij dan ook onbegrijpelijk dat (verzoeker; N.o.), een politieman, die het nevenberoep als preparateur uitoefent dit allemaal durft te stellen....”**

10. Daarnaast gevraagd deelde het Hoofd van het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie mee dat de schriftelijke waarschuwing moet worden gezien als een politiesepot en dat het afzien van optreden in geval van feiten van relatief geringe omvang bij first offenders valt binnen de met het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en met de AID afgesloten algemene beleidskaders.

De aanvraag van een EG certificaat

11. Bij brief van 4 juni 2003 diende verzoeker bij het Agentschap Laser van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (thans de Dienst Regelingen) een aanvraag in voor een EG certificaat voor twee door hem geprepareerde exemplaren van de soort Amazone barbadensis. Verzoeker diende de aanvraag in omdat degene aan wie hij de vogels had overgedragen, zo een certificaat wenste. Bij brief van 16 juni 2003 verzocht het agentschap verzoeker om aan te tonen dat de dieren waarvoor een certificaat werd gevraagd, rechtmatig waren verkregen. Dit kon bijvoorbeeld door het indienen van een kopie van de invoervergunning. Op 23 juni 2003 nam verzoeker telefonisch contact op met het agentschap. Dit leidde ertoe dat hij bij brief van 26 juni 2003 betoogde waarom naar zijn mening voor de exemplaren geen EG certificaat nodig was. Bij brief van 7 juli 2003 liet verzoeker het agentschap weten dat hij geen document kon overleggen waaruit de rechtmatigheid van de verkrijging bleek. Hij verzocht de gevraagde certificaten toch te verstrekken.

12. Naar aanleiding van de aanvraag verzocht het agentschap aan de AID om een onderzoek in te stellen bij verzoeker. Hierop bezocht Ro., ambtenaar van de AID, verzoeker op 5 februari 2004 waarbij hij verzoekster aantrof die hem verwees naar verzoeker die op dat moment niet thuis was. Dezelfde avond nam Ro. telefonisch contact op met verzoeker. Volgens verzoeker had Ro. in dit telefoongesprek, toen hij Ro. had gevraagd of sprake was van een strafrechtelijk onderzoek, gezegd dat de insteek bestuurlijk was, maar dat hij op enig moment 'de cautie zou krijgen'. Verzoeker had zich vervolgens op het standpunt gesteld dat dit niet mogelijk was omdat de in het kader van de aanvraag verstrekte informatie dan strafrechtelijk zou worden gebruikt. Ro. zegde toe een en ander uit te zoeken en hierop in maart terug te komen.

13. Op 20 april 2004 dienden verzoekers bij de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (ook) een klacht in over voornoemde handelwijze. Verzoeker achtte het niet juist dat nog steeds niet was beslist op zijn aanvraag. Verder was hij van mening dat het agentschap en de AID bestuurlijk toezicht en strafrechtelijke handhaving hadden "vermengd".

14. In het kader van de interne klachtbehandeling legde Ro. op 9 september 2004 de volgende verklaring af:

"...Op 21-11-2003 ontving ik (..) een verzoek van (...) van Laser om een controle in te stellen bij (verzoeker; N.o.) i.v.m. overdracht van 2 Amazone barbadensis zonder certificaten. Er werd verzocht om schriftelijke terugkoppeling aan Laser.

(...)

Na diverse pogingen om een controle in te stellen trof ik op 05-02-2004 (verzoekster; N.o.) thuis. Nadat ik haar het doel van mijn komst had medegedeeld en ik mij haar had gelegitimeerd als toezichthouder gaf zij aan geen zaken met mij te doen en dat ik maar telefonisch contact moest opnemen met haar man. Deze gang van zaken had te maken met een eerder bezoek van medewerkers van de AID.

Op 05-02-2004 heb ik telefonisch contact opgenomen met (verzoeker; N.o.). Ik heb (verzoeker; N.o.) het doel van mijn eerdere komst medegedeeld. Hierbij heb ik aangegeven dat er in zijn aanvraag bij Laser stond dat hij de betreffende vogels reeds overgedragen had en dat ik hierover middels onderzoek duidelijkheid wenste te krijgen. Ik heb (verzoeker; N.o.) verzocht om hem hierover persoonlijk te spreken. Op de vraag van (verzoeker; N.o.) of het een strafrechtelijk onderzoek was heb ik medegedeeld dat de insteek bestuurlijk zal zijn maar mocht duidelijk worden dat de dieren zonder EG certificaat zijn afgeleverd ik hem de cautie zou geven en het ook strafrechtelijk onderzoek werd. (Verzoeker; N.o.) geeft aan dat de informatie die hij voor het verkrijgen van een EG certificaat heeft verstrekt niet op deze wijze had mogen worden doorspeeld. Vervolgens heb ik met (verzoeker; N.o.) afgesproken dat ik de zaak terug zou nemen, dit in de

vergadering zou inbrengen en hierop later zou terug komen.

Ik heb het geheel nog eens bestudeerd en ben tot de conclusie gekomen dat, indien een aanvraag bij Laser wordt ingediend voor o.a. een EG certificaat en de aangeleverde informatie onvoldoende blijkt te zijn of blijkt dat de objecten in strijd met de wet zijn afgeleverd de aanvraag dient te worden geweigerd, waarna beroep open staat voor de persoon die de aanvraag heeft gedaan. Indien duidelijk is geworden dat er in strijd met de wet gehandeld is zal er een klacht/aangifte bij de AID worden ingediend zodat er een strafrechtelijk onderzoek zal worden ingesteld.

Deze stelling heb ik besproken met (...) en deze was het met mijn visie eens. Hij zou het probleem meenemen met (...)overleg waarbij de controleadviseur aanwezig zou zijn. Op 4 mei is dit door hem ingebracht en is dit in juni 2004 besproken. Hierbij is afgesproken dat (...) dit in het driehoeksoverleg zou meenemen.

Ook heb ik dit ingebracht in het werkoverleg en hierbij is besloten dat ik dit ook met de Juridisch medewerker (...) zou bespreken. Ik heb dit besproken en hieruit kwam naar voren dat de te volgen werkwijze moest zijn zoals hierboven beschreven. Voor wat betreft de insteek van het onderzoek bij (verzoeker; N.o.) kon ik niet verder omdat de verstrekte informatie niet op de juiste wijze was verkregen. Besloten is daarom dit verzoek af te sluiten.

Ik heb inmiddels een poging ondernomen op 24-06-2004 om (verzoeker; N.o.) de uitkomst van het overleg mede te delen. Maar tot op heden heb ik niemand thuis aangetroffen..."

15. Op 31 maart 2005 werd op de aanvraag beslist waarbij de gevraagde certificaten werden toegekend.

16. In de brief die de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verzoekers op 11 april 2005 zond, stelde de minister dat de klacht niet gegrond was, behoudens op het punt van het niet beslissen op de aanvraag. Omdat er bij Laser onduidelijkheid bestond over de rechtmatige verkrijging van de papegaaien was er een controleverzoek gedaan aan de AID. Er was geen sprake geweest van een melding van een mogelijk strafbaar feit. Hoewel verzoeker vanwege zijn vergunningaanvraag informatie aan Laser had verstrekt, kon niet op voorhand worden aangenomen dat er een strafbaar feit - eigendomsoverdracht in strijd met de wet - had plaatsgevonden. De minister stelde zich op het standpunt dat het de bevoegdheid van de AID ambtenaar is om op basis van de ter beschikking staande informatie te beslissen op welke titel een onderzoek wordt ingesteld en het feit dat het onderzoek was ingesteld op verzoek van Laser, deed daar niet aan af, aldus de minister.

17. In reactie op de klacht bij de Nationale ombudsman herhaalde de minister het eerder ingenomen standpunt. Op voorhand was niet duidelijk of verzoeker een strafbaar feit had gepleegd en het onderzoek van Ro. moest daarin duidelijkheid geven. Dat Ro. in eerste

instantie een bestuursrechtelijke aanpak had gekozen, kwam de minister niet als onbehoorlijk over.

Beoordeling

Algemeen

18. Het verbod van misbruik van bevoegdheid houdt in dat bestuursorganen een bevoegdheid niet mag gebruiken voor een ander doel dan waartoe die bevoegdheid is gegeven.

19. De betrokken ambtenaren van de Algemene Inspectiedienst zijn belast met het toezicht op de naleving van de Flora- en faunawet en zijn tevens, als buitengewoon opsporingsambtenaren, belast met de opsporing van overtredingen van deze wet (zie Achtergrond, onder 1.). Zij hebben dus in feite "twee petten op" en dat kan leiden tot onduidelijkheid. Daarom is het van belang dat zij zich bij hun optreden bewust zijn van de hoedanigheid waarin zij optreden en dat zij hierover duidelijkheid verschaffen aan betrokkenen. Het optreden als toezichthouder brengt namelijk andere rechten en verplichtingen met zich mee en kan andere gevolgen hebben dan bij het optreden als opsporingsambtenaar het geval is.

20. De betrokken ambtenaren ontlenen hun opsporings- en dwangbevoegdheden aan de Wet op de economische delicten, aan het Wetboek van Strafvordering en aan de Flora- en faunawet. Toezicht houden is een bestuurlijke activiteit en hun bevoegdheden als toezichthouder ontlenen de betrokken ambtenaren dan ook aan de Algemene wet bestuursrecht. Ingevolge de Wet op de economische delicten en de Algemene wet bestuursrecht zijn de betrokken ambtenaren, al naar gelang zij optreden als buitengewoon opsporingsambtenaar of toezichthouder, bevoegd om bepaalde plaatsen te betreden, inlichtingen te vorderen, inzage te vorderen van zakelijke gegevens en bescheiden alsmede kopieën te maken en zaken te onderzoeken. Hoewel de betrokken ambtenaren aan de Wet op de economische delicten en de Algemene wet bestuursrecht dus dezelfde bevoegdheden ontlenen, verschillen deze bevoegdheden naar de voorwaarden waaronder zij kunnen worden uitgeoefend. In beginsel mogen opsporingshandelingen pas worden verricht indien sprake is van een redelijk vermoeden dat een strafbaar feit is gepleegd, i.c. een overtreding van de Flora- en faunawet. Deze voorwaarde geldt niet wanneer de ambtenaren optreden als toezichthouders en mede hierdoor beperkt de taak van de ambtenaren als toezichthouders zich dan ook niet tot het uitvoeren van controles op de naleving van de Flora- en faunawet maar omvat het optreden als toezichthouder een breder scala aan activiteiten, vaak ook in voorlichtende en adviserende zin. Van het toezicht houden kan daarom een belangrijk preventief effect uitgaan omdat het tot resultaat kan hebben dat een met de wet strijdige situatie wordt voorkomen, dan wel ophoudt, zonder dat sprake is van strafrechtelijk ingrijpen (zie Achtergrond, onder 1.).

21. Tenslotte geldt dat het zeer goed mogelijk is dat bij een optreden dat aanvankelijk plaats vond in het kader van bestuursrechtelijk toezicht, de verdenking rijst dat sprake is van overtreding van wettelijke voorschriften. Toezicht gaat dan over in opsporing en kan uiteindelijk leiden tot een strafrechtelijke sanctie. Degene tegen wie wordt opgetreden moet echter altijd duidelijk zijn wat de status van het optreden is. Verder moet ervoor worden gewaakt dat geen sprake is van oneigenlijk gebruik van bevoegdheden bijvoorbeeld omdat toezichthoudende bevoegdheden worden aangewend ten behoeve van de opsporing.

Het bezoek op 11 oktober 2003

22. Volgens verzoekers hadden D. en R. bij hun optreden op 11 oktober 2003 onvoldoende kenbaar gemaakt in welke hoedanigheid zij optraden. Verzoekers voerden hier een aantal argumenten voor aan. Volgens de minister was in eerste instantie sprake geweest van een bestuurlijk optreden en later, vanaf het moment dat verzoekster had verklaard dat zij de geprepareerde vogels te koop had aangeboden, van een strafrechtelijk onderzoek.

23. In het kader van de interne klachtbehandeling verklaarden D. en R. dat zij hun bezoek aan de woning van verzoekers hadden afgelegd naar aanleiding van een anonieme tip over op internet te koop aangeboden vogels. D. en R. hadden de prints hiervan bij zich. In het op 16 augustus 2004 door D. en R. opgestelde rapport van hun bezoek werd dit eveneens gesteld. D. verklaarde in het kader van de interne klachtbehandeling dat de naam van verzoekster op de prints stond vermeld. R. verklaarde dat hij door de prints wist dat sprake was van een strafbaar feit, maar dat hij ervan was uitgegaan dat verzoeker de verkoper zou zijn. Dit, in samenhang met het feit dat D. en R. meerdere malen hebben verklaard dat R. zich had gelegitimeerd met zijn legitimatiebewijs van buitengewoon opsporingsambtenaar en niet met zijn legitimatiebewijs van toezichthouder, maakt het aannemelijk dat D. en R., anders dan door de minister is gesteld, vanaf het begin de intentie hebben gehad om op te treden als buitengewoon opsporingsambtenaar.

24. Ingevolge de Algemene wet op het binnentreden dient degene die ten behoeve van toezicht of de opsporing van strafbare feiten een woning binnentreedt, zich voorafgaand aan het binnentreden te legitimeren, mededeling te doen van het doel van het binnentreden, én toestemming te vragen aan de bewoner. Indien twee personen binnentreden, berust deze verplichting slechts bij degene die de leiding heeft. (zie Achtergrond onder 1.).

25. Derhalve moesten D. en R. bij het binnentreden de regels zoals vastgelegd in de Algemene Wet op het binnentreden in acht nemen. Dat wil zeggen, dat één van hen zich vóór het binnentreden diende te legitimeren dat vóór het binnentreden het doel van het bezoek werd meegedeeld, én dat toestemming werd gevraagd om binnen te treden.

26. Uit zowel de verklaring van verzoekster als de verklaringen van D. en R. blijkt dat de legitimatie plaats vond door R. en alvorens werd binnengetrepen. Verzoekster verklaarde aanvankelijk dat R. zich niet had gelegitimeerd met een politielegitimatiebewijs terwijl hij wel gekleed was in de jas van een politie-uniform. Later verklaarde zij dat R. zich had gelegitimeerd met een oud politielegitimatiebewijs. Nu D. en R. beiden hebben verklaard dat R. zich had gelegitimeerd met zijn legitimatiebewijs van buitengewoon opsporingsambtenaar en er bij verzoekster, gelet op haar twee verklaringen, kennelijk enige verwarring heeft bestaan over het soort legitimatiebewijs dat werd getoond, terwijl voorts het tonen van een oud politielegitimatiebewijs geen enkel doel zou dienen, wordt het ervoor gehouden dat R. zich heeft gelegitimeerd met zijn legitimatiebewijs van buitengewoon opsporingsambtenaar.

In dit opzicht is de onderzochte gedraging behoorlijk.

27. Volgens verzoekster stonden D. en R., nadat zij zich hadden gelegitimeerd, in de gang zonder dat zij hun hiervoor toestemming had verleend en zonder dat zij haar het doel van hun bezoek hadden meegedeeld. Volgens D. en R. had verzoekster hen, nadat zij zich hadden gelegitimeerd, binnengelaten en hen door de gang naar een kamer gebracht. D. kon zich niet herinneren of de meegebrachte prints van de advertenties op internet binnen of buiten de woning waren getoond. R. verklaarde dat hij vóór het binnentreden verzoekster had meegedeeld dat de aanleiding van hun bezoek was het te koop aanbieden van een opgezette sperwer via internet. Uit deze feiten valt niet af te leiden dat D. en R. vóór hun binnentreden in duidelijke bewoordingen het doel van hun bezoek hebben meegedeeld en uitdrukkelijk om toestemming hebben gevraagd om binnen te treden. Gelet hierop acht de Nationale ombudsman het aannemelijk dat D. en R. op dit punt de regels met betrekking tot het binnentreden hebben geschonden.

In dit opzicht is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

28. Ingevolge artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering is een verdachte niet tot antwoorden verplicht en dient dit de verdachte voor het verhoor te worden medegedeeld (de cautie aanzeggen) (zie Achtergrond onder 1.). Verzoekster verklaarde aanvankelijk dat zij zich niet kon herinneren of en wanneer haar was meegedeeld dat zij niet tot antwoorden verplicht was. Later herriep verzoekster dit en verklaarde zij dat haar de cautie niet was aangezegd. Gelet op deze inconsistentie in verzoeksters verklaringen en gelet op het feit dat D. en R. beiden verklaarden dat dit wél was gebeurd, wordt het ervoor gehouden dat verzoekster de cautie wel is aangezegd.

In dit opzicht is de onderzochte gedraging behoorlijk.

29. Op grond van de verklaringen van verzoekster enerzijds en D. en R. anderzijds blijkt dat tijdens het bezoek op 11 oktober 2003 inderdaad ook vragen zijn gesteld over aan de wand hangende geprepareerde uilen. Omdat D. en R. behalve opsporingsambtenaar ook

toezichthouder zijn, behoeften zij zich bij hun optreden niet te beperken tot de aanleiding van hun bezoek, namelijk het te koop aanbieden van een opgezette sperwer via internet, maar stond het hun vrij - als toezichthouder - vragen te stellen over de uilen. Aangezien verzoekster ermee bekend was dat D. en R. ook toezichthouders waren, was niet nodig dat zij zich ook als zodanig legitimeerden.

In dit opzicht is de onderzochte gedraging behoorlijk.

30. Verzoekers hebben hun stelling dat het bezoek van D. en R. 'een vriendendienst' was, niet aannemelijk kunnen maken. Tegenover de verklaring van verzoekers dat D. en R. op 11 oktober 2006 hadden gezegd dat de aanleiding tot het bezoek een melding van een collega preparateur was, staan de verklaringen van D. en R. dat de aanleiding tot het bezoek een anonieme tip was en verder is niet aannemelijk dat D. en R., in geval de tipgever hun bekend was, de identiteit van deze (gedeeltelijk) prijs zouden geven aan verzoekers. Voor de veronderstelling dat sprake is geweest van een 'vriendendienst' is geen enkele aanwijzing.

In dit opzicht is de onderzochte gedraging behoorlijk.

31. Nu het Hoofd van het Functioneel Parket heeft laten weten de waarschuwing te zien als een politiesept en vallend binnen de met het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en met de AID afgesloten algemene beleidskaders zoals opgenomen in de handhavingsarrangementen tussen OM, LNV en AID, kunnen verzoekers evenmin worden gevolgd in hun stelling dat geen schriftelijke waarschuwing had mogen worden gegeven omdat de AID hiertoe niet gerechtigd is.

In dit opzicht is de onderzochte gedraging behoorlijk.

32. Verzoekers kunnen wel worden gevolgd in hun kritiek op de kleding van R. Het is ontoelaatbaar dat een AID ambtenaar zich tijdens de uitoefening van zijn functie kleedt in het jasje van een politie-uniform, ook al is dit ontdaan van distinctieven.

In dit opzicht is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

33. Hoewel de Nationale ombudsman het aannemelijk acht dat D. en R. vóór het binnentreden het doel van hun bezoek onvoldoende duidelijk kenbaar hebben gemaakt en niet uitdrukkelijk om toestemming hebben gevraagd om binnen te treden, betekent dit niet dat D. en R. bij het binnentreden onvoldoende duidelijk zijn geweest over de hoedanigheid waarin zij optraden: de legitimatie met het legitimatiebewijs van opsporingsambtenaar liet hierover geen twijfel bestaan. Ook bij hun verdere optreden op 11 oktober 2003 hebben D. en R. voldoende duidelijk gemaakt in welke hoedanigheid zij optraden.

In dit opzicht is de onderzochte gedraging behoorlijk.

De aanvraag om een EG certificaat

34. Verzoeker diende zijn aanvraag om EG certificaten in bij het Agentschap Laser, destijds de instantie die onder meer was belast met de afhandeling van dit soort aanvragen. Niet juist was dat het agentschap, omdat het twijfels had over de rechtmatige verkrijging van de dieren waarvoor om een certificaat werd verzocht, aan de AID verzocht hiernaar een onderzoek in te stellen. Het agentschap had op de aanvraag moeten beslissen, eventueel met een afwijzing. Daarnaast had het agentschap, gelet op het feit dat het het vermoeden had van een strafbaar feit, hierover bij de AID een klacht in moeten dienen of aangifte doen. Een eventueel onderzoek van de AID op basis van zo een klacht of aangifte, kon dan echter alleen strafrechtelijk van aard zijn en niet, zoals bij verzoeker is gebeurd, bestuurlijk worden "ingestoken". Door aldus te handelen zijn toezichthoudende bevoegdheden aangewend ten behoeve van de opsporing, wat, zoals hiervoor onder 21. gesteld, niet juist is.

In dit opzicht is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

35. De Nationale ombudsman hecht er nog aan op te merken dat het veel te lang heeft geduurd voordat op de aanvraag is beslist. De aanvraag werd gedaan op 4 juni 2003, op 7 juli 2003 liet verzoeker weten de naar aanleiding van zijn aanvraag gevraagde gegevens niet te kunnen overleggen, pas op 5 februari 2004 werd hij bezocht en pas op 31 maart 2005, dat wil zeggen bijna twee jaar na datum aanvraag, werden de certificaten toegekend.

II. Ten aanzien van de gegevensverstrekking aan het Agentschap Laser (thans de Dienst Regelingen)

Bevindingen

1. Artikel 5 van zijn vergunning verplicht verzoeker om `ieder jaar in de maand januari aan de teammanager van het Agentschap Laser (thans de Dienst Regelingen; N.o.), vestiging Dordrecht, een kopie van het prepareerregister toe te sturen van de soorten en per soort het aantal dieren dat hij het voorafgaande kalenderjaar heeft verworven, ontvangen en afgeleverd'. Op 16 december 2002 vroeg verzoeker het College Bescherming Persoonsgegevens of hij het ministerie een kopie van het gehele prepareerregister kon verstrekken zónder dit register te ontdoen van persoonsgegevens van derden. Het college deelde verzoeker daarop bij brief van 18 februari 2003 mee dat dit niet geoorloofd was en dat hij in dat geval meer gegevens zou verstrekken dan waartoe hij op grond van de vergunning verplicht was aangezien hij volgens de vergunning slechts de gegevens over de dieren behoefde te verstrekken.

2. Ook over deze gedraging dienden verzoekers op 20 april 2004 een klacht in bij de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. In de klachtafhandelingsbrief van

11 april 2004 liet de minister weten dat verzoeker op grond van de Flora- en faunawet en het Besluit prepareren van dieren gehouden is om jaarlijks een schriftelijk verslag te geven van alle soorten die, en per soort het aantal dieren dat hij in het voorgaande kalenderjaar heeft verworven, ontvangen en afgeleverd én om een register bij te houden waarin ook de naam en het adres van degenen van wie verzoeker de dieren heeft ontvangen is opgenomen. De verstrekking van deze gegevens was volgens de minister noodzakelijk om te controleren of de verplichtingen waren nagekomen en de Dienst Regelingen kon de gevraagde informatie dan ook verlangen op grond van de artikelen 5:16 en 5:20, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (zie Achtergrond onder 2.).

3. In zijn reactie op de klacht bij de Nationale ombudsman handhaafde de minister dit standpunt.

Beoordeling

4. Behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen heeft een ieder recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer.

5. Verzoeker heeft de wettelijke plicht om jaarlijks een schriftelijk verslag te geven van alle soorten die, en per soort het aantal dieren dat in het voorgaande kalenderjaar zijn verworven, ontvangen en afgeleverd en om een register bij te houden met daarin (onder meer) de namen en adressen van degenen van wie dieren zijn ontvangen en aan wie dieren zijn geleverd. Dit betekent echter niet dat het verzoeker niet vrij staat om bij het jaarlijks toesturen van het prepareerregister dit register te ontdoen van persoonsgegevens van derden. Zoals ook gesteld door het College Bescherming Persoonsgegevens, staat artikel 5 van de vergunning hieraan niet in de weg aangezien verzoeker volgens dit artikel slechts gegevens over de dieren hoeft te verstrekken. Verder geldt dat de bepalingen in de Algemene wet bestuursrecht waarnaar de minister ter onderbouwing van zijn stelling verwijst, hier niet van toepassing zijn. Deze bepalingen betreffen namelijk het (bestuursrechtelijk) toezicht op de naleving van wettelijke bepalingen door toezichthouders, dat wil zeggen personen die op grond van de wet met dit toezicht zijn belast. In dit geval is echter geen sprake van het incidenteel en in persoon toezicht houden door een toezichthouder maar van een verplichting tot het verstrekken van gegevens op grond van een vergunningvoorwaarde. Door overlegging van het prepareerregister te verlangen inclusief de daarin opgenomen persoonsgegevens heeft het Agentschap het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken geschonden.

In dit opzicht is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

III. Ten aanzien van het niet vermelden van een rechtsmiddelenverwijzing op de brief van 25 oktober 2004

Bevindingen

1. In zijn brief van 4 oktober 2004 verzocht verzoeker de AID om wijziging van de hem betreffende persoonsgegevens in het register van de AID. De AID wees het verzoek af bij brief van 25 oktober 2004. In de brief was geen rechtsmiddelenverwijzing opgenomen.

Beoordeling

2. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten.

3. Verzoekers verzoek om wijziging van de hem betreffende persoonsgegevens was gebaseerd op artikel 36 van de Wet bescherming persoonsgegevens. Ingevolge artikel 45 van deze wet is de beslissing op zo een verzoek een besluit waartegen op grond van de Algemene wet bestuursrecht bezwaar en beroep mogelijk is. Artikel 3:45 van de Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat indien tegen een besluit bezwaar kan worden gemaakt, hiervan bij de bekendmaking en mededeling van het besluit melding moet worden gemaakt (zie Achtergrond, onder 3.). Dat dit is nagelaten is dan ook in strijd met het beginsel van fair play.

In dit opzicht is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

CONCLUSIE

De klacht over de onderzochte gedraging van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, is gegrond wat betreft:

het meedelen van het doel van het bezoek en het vragen van toestemming om binnen te treden op 11 oktober 2003 wegens misbruik van bevoegdheid;

het dragen van het jasje van een uniform door R. tijdens zijn bezoek aan verzoekers op 11 oktober 2003 wegens misbruik van bevoegdheid;

het inschakelen van de AID door het Agentschap Laser naar aanleiding van de aanvraag van een EG certificaat wegens misbruik van bevoegdheid;

de verplichting tot jaarlijkse verstrekking van gegevens betreffende personen aan het Agentschap Laser (thans de Dienst Regelingen) wegens schending van het recht op eerbieding van de persoonlijke levenssfeer;

het niet vermelden van een rechtsmiddelenverwijzing op de brief van 25 oktober 2004 wegens schending van het beginsel van fair play;

en niet gegrond wat betreft:

de legitimatie van R. tijdens het bezoek op 11 oktober 2003;

het aanzeggen van de cautie op 11 oktober 2003;

het stellen van vragen over aan de wand hangende geprepareerde uilen op 11 oktober 2003;

het onvoldoende duidelijk maken door D. en R. in welke hoedanigheid zij optraden op 11 oktober 2003;

het met het bezoek op 11 oktober 2003 verlenen van een 'vriendendienst';

het geven van een schriftelijke waarschuwing.

AANBEVELINGen

Een belangrijk aspect in deze zaak is gelegen in het feit dat AID-ambtenaren zowel toezichthouder zijn als opsporingsambtenaar en dat dit makkelijk kan leiden tot onduidelijkheid over de hoedanigheid van optreden en tot oneigenlijk gebruik van bevoegdheden. De Nationale ombudsman onderkent dit gevaar van samenloop van bevoegdheden en meent te kunnen stellen dat betrokkenen zich niet altijd even bewust zijn van dit gevaar. Hoewel het oordeel over het optreden op 11 oktober 2003 luidt, dat de betrokken ambtenaren voldoende duidelijk hebben gemaakt in welke hoedanigheid zij optraden, heeft het bezoek van de ambtenaren toch kunnen leiden tot een klacht over vermenging van bevoegdheden. Verder was bij het optreden naar aanleiding van de aanvraag voor het EG certificaat wel degelijk sprake van een ongewenste vermenging van de twee rollen met bijbehorende bevoegdheden. Het verdient overigens waardering dat de betrokken ambtenaar verzoekers opmerkingen dienaangaande serieus heeft genomen. Dusdanig serieus dat dit uiteindelijk heeft geleid tot een koerswijziging. Tekenend in dit verband is de reactie van de minister op de klacht: in weerwil van de verklaringen van de betrokken ambtenaren op dit punt, merkte de minister het optreden aan als een aanvankelijk bestuursrechtelijk optreden dat nadien was overgegaan in een strafrechtelijk optreden.

De Nationale ombudsman acht het daarom van het grootste belang dat AID-ambtenaren zich er voortdurend van bewust zijn dat zij met twee petten op opereren en dat zij de scheidslijnen tussen hun optreden als toezichthouder en hun optreden als opsporingsambtenaar steeds nauwkeurig bewaken. De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wordt dan ook in overweging gegeven om dit bij de Algemene Inspectiedienst nog eens extra onder de aandacht te brengen.

Ook wordt de minister in overweging gegeven om alsnog een appellabel besluit af te geven naar aanleiding van verzoekers verzoek van 4 oktober 2004 om wijziging van de hem betreffende persoonsgegevens in het register van de AID.

De minister van LNV heeft per brief aan de Nationale ombudsman laten weten dat de zogenaamde twee-pettenmaterie een essentieel onderdeel vormt van zowel de verplichte basisopleiding voor bijzondere opsporingsambtenaren van de AID als de verplichte permanente opleiding. Daarnaast komt de materie regelmatig aan bod bij de individuele instructies in concrete onderzoeken. De AID beschouwt de zaak dan ook als een incident en zal dit in een persoonlijk gesprek bij de betrokken ambtenaren onder de aandacht brengen.

Verder zal de AID de werkafspraken met betrekking tot de afgifte van een EG-certificaat en tot het toezicht op de naleving van de vergunningsvoorwaarden opnieuw bezien.

Tenslotte zal aan verzoekers een nieuwe brief worden gestuurd, met een rechtsmiddelenverwijzing.

Onderzoek

Op 6 mei 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer en mevrouw V. te N, met een klacht over een gedraging van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van LNV verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werd de betrokken medewerkers de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor het optreden van buitengewoon opsporingsambtenaren werd ook het hoofd van het Functioneel Parket bij het openbaar ministerie om een reactie gevraagd.

Vervolgens werden verzoekers in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen.

De minister van LNV gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

De op 12 juli 2002 door de staatssecretaris van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aan verzoeker afgegeven prepareervergunning.

Brief van verzoeker aan het College Bescherming Persoonsgegevens d.d. 16 december 2002.

Brief van het College Bescherming Persoonsgegevens aan verzoeker d.d. 18 februari 2003.

Brief van verzoeker aan het Agentschap Laser d.d. 4 juni 2003.

Brief van het Agentschap Laser aan verzoeker d.d. 16 juni 2003.

Brief van verzoeker aan het Agentschap Laser d.d. 26 juni 2003.

Brief van verzoeker aan het Agentschap Laser d.d. 7 juli 2003.

Schriftelijke waarschuwing van de Algemene Inspectiedienst d.d. 21 oktober 2003.

Brief van verzoekers aan de Nationale ombudsman d.d. 21 maart 2004 (door de Nationale ombudsman ter afhandeling overgedragen op 20 april 2004).

Door D. en R. van hun bezoek op 11 oktober 2003 opgemaakt rapport d.d. 16 augustus 2004.

Brief van Ro. aan de Algemene Inspectiedienst d.d. 9 september 2004.

Brief van verzoeker aan de Algemene Inspectiedienst d.d. 4 oktober 2004.

Verslag van het horen van verzoekers door de Klachtadviescommissie op 4 oktober 2004.

Brief van verzoekers aan de Klachtadviescommissie d.d. 18 oktober 2004.

Verslag van het horen van D. door de Klachtadviescommissie op 20 oktober 2004.

Verslag van het horen van R. door de Klachtadviescommissie op 20 oktober 2004.

Brief van de Algemene Inspectiedienst aan verzoeker d.d. 25 oktober 2004.

Advies van de Klachtadviescommissie aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit d.d. 4 november 2004.

Brief van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aan verzoeker d.d. 11 april 2005.

Brief van verzoekers aan de Nationale ombudsman d.d. 6 mei 2005.

Brief van R. aan de Nationale ombudsman d.d. 18 augustus 2005.

Brief van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aan de Nationale ombudsman d.d. 12 september 2005.

Brief van verzoekers aan de Nationale ombudsman d.d. 22 september 2005.

Brief van D. aan de Nationale ombudsman d.d. 19 augustus 2005.

Brief van het Hoofd van het Functioneel Parket aan de Nationale ombudsman d.d. 12 oktober 2006.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Ten aanzien van het bezoek op 11 oktober 2003 en de aanvraag om een EG certificaat

Ingevolge artikel 13, eerste lid, van de Flora- en faunawet (Wet van 25 mei 1998, Stb. 402) is het verboden om beschermde inheemse (producten van) dieren te verkopen. Artikel 1a van de Wet op de economische delicten (Wet van 22 juni 1950, Stb. K258) bepaalt dat overtreding van artikel 13, eerste lid, van de Flora- en Faunawet een economisch delict is.

Artikel 104 van de Flora- en faunawet bepaalt dat met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens die wet, onder meer zijn belast de door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aangewezen ambtenaren. Hoofdstuk 5, Afdeling 5.2 Toezicht op de naleving, van de Algemene wet bestuursrecht regelt de bevoegdheden van voornoemde ambtenaren in het kader van hun toezichthoudende taak. Ingevolge artikel 5:12 dient een toezichthouder bij de uitoefening van zijn taak een legitimatiebewijs bij zich te dragen dat is uitgegeven door het bestuursorgaan onder verantwoordelijkheid waarvan de toezichthouder werkzaam is en dient hij dit desgevraagd aanstonds te tonen. Ingevolge de artikelen 5:15 t/m 5:19 zijn de toezichthouders bevoegd bepaalde plaatsen te betreden, inlichtingen te vorderen, inzage te vorderen van zakelijke gegevens en bescheiden alsmede kopieën te maken, zaken te onderzoeken, aan opname te onderwerpen en daarvan monsters te nemen alsmede daartoe verpakkingen te openen en zo nodig de zaken mee te nemen, vervoermiddelen en hun lading te onderzoeken en van de bestuurder inzage van wettelijk voorgeschreven bescheiden te vorderen alsmede het vervoermiddel doen stilhouden en naar een andere plaats overbrengen.

In de Memorie van toelichting op de Aanvulling van de Algemene wet bestuursrecht (derde tranche) (Tweede Kamer, vergaderjaar 1993-1994, 23 700, nr. 3) wordt onder hoofdstuk 6 Handhaving (Hoofdstuk 5), Algemeen, onder meer het volgende gesteld:

“Het toezicht omvat een breed scala van activiteiten, vaak ook in voorlichtende en adviserende zin. Daardoor kan reeds in een vroeg stadium worden voorkomen dat een met de wet strijdige situatie ontstaat of kan door middel van aansporingen of waarschuwingen worden bewerkstelligd dat regels alsnog worden nageleefd.”

Ingevolge de Flora- en faunawet en de Wet op de economische delicten zijn voornoemde ambtenaren tevens belast met de opsporing van overtredingen van de flora- en faunawetgeving. In dit verband zijn zij aangewezen als buitengewoon opsporingsambtenaar overeenkomstig het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar AID 2000 (Stcrt. 221) (thans het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar AID 2005 (Stcrt. 221). Anders dan reguliere opsporingsambtenaren hebben buitengewoon opsporingsambtenaren geen algemene opsporingsbevoegdheid, maar zijn zij in beginsel slechts met de opsporing van een beperkt aantal strafbare feiten belast.

Hun bevoegdheden in het kader van de opsporing ontleenen voornoemde ambtenaren aan de Wet op de economische delicten en aan het Wetboek van Strafvordering. De artikelen 19 t/m 23 van de Wet op de economische delicten geven hen dezelfde bevoegdheden als de bevoegdheden die hen op grond van de artikelen 5:15 t/m 5:19 van de Algemene wet bestuursrecht in het kader van hun toezichthoudende taak zijn toegekend.

Algemene wet op het binnentreden (Wet van 22 juni 1994, Stb.)

Artikel 1:

“1. Degene die bij of krachtens de wet belast is met de opsporing van strafbare feiten of enig ander onderzoek, met de uitvoering van een wettelijk voorschrift of met het toezicht op de naleving daarvan, dan wel een bevoegdheid tot vrijheidsbeneming uitoefent, en uit dien hoofde in een woning binnentreedt, is verplicht zich voorafgaand te legitimeren en mededeling te doen van het doel van het binnentreden. Indien twee of meer personen voor hetzelfde doel in een woning binnentreden, rusten deze verplichtingen slechts op degene die bij het binnentreden de leiding heeft.

(...)

4. De persoon, bedoeld in het eerste

lid, die met toestemming van de bewoner wenst binnen te treden, vraagt voorafgaand aan het binnentreden diens toestemming. De toestemming moet blijken aan degene die wenst binnen te treden.”

Algemene wet bestuursrecht

Artikel 5:12, eerste en tweede lid:

“1. Bij de uitoefening van zijn taak draagt een toezichthouder een legitimatiebewijs bij zich, dat is uitgegeven door het bestuursorgaan onder verantwoordelijkheid waarvan de toezichthouder werkzaam is.

2. Een toezichthouder toont zijn legitimatiebewijs desgevraagd aanstonds.”

Artikel 5:15, eerste lid:

“1. Een toezichthouder is bevoegd, met medeneming van de benodigde apparatuur, elke plaats te betreden met uitzondering van een woning zonder toestemming van de bewoner.”

Wetboek van Strafvordering

Artikel 29, tweede lid:

“2. Voor het verhoor wordt de verdachte medegedeeld dat hij niet verplicht is tot antwoorden.”

2. Ten aanzien van de gegevensverstrekking aan het Agentschap Laser (thans de Dienst Regelingen)

Besluit prepareren van dieren (Koninklijk Besluit van 28 november 2000, Stb. 524)

Artikel 7:

“1. De houder van een vergunning als bedoeld in artikel 62, eerste lid, van de wet is verplicht:

(...)

b. een register bij te houden dat voldoet aan de in het derde lid bedoelde voorschriften;

(...)

d. ieder jaar in de maand januari aan Onze Minister schriftelijk verslag te doen van de soorten die en per soort het aantal dieren dat hij het voorgaande kalenderjaar heeft verworven, ontvangen en afgeleverd.

(...)

3. Het register, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, bevat ten aanzien van alle van de ter preparatie verworven en ontvangen producten van dieren, alsmede van de afgeleverde

geprepareerde producten van dieren behorende tot andere diersoorten dan die, bedoeld in artikel 5:

- a. het aantal en de soort van de dieren;
- b. de datum van ontvangst en aflevering van de dieren;
- c. de naam en het adres van degene van wie de dieren zijn ontvangen;
- d. de naam en het adres aan wie de dieren zijn afgeleverd en
- e. het nummer van het merkteken.”

Algemene wet bestuursrecht

Artikel 5:16:

“Een toezichthouder is bevoegd inlichtingen te vorderen.”

Artikel 5:20, eerste lid:

“1. Een ieder is verplicht aan een toezichthouder binnen de door hem gestelde redelijke termijn alle medewerking te verlenen die deze redelijkerwijs kan vorderen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden.”

3. Ten aanzien van het niet vermelden van een rechtsmiddelenverwijzing op de brief van 25 oktober 2004

Wet bescherming persoonsgegevens (Wet van 6 juli 2000, Stb. 302)

Artikel 36, eerste en tweede lid:

“1. Degene aan wie overeenkomstig artikel 35 kennis is gegeven van hem betreffende persoonsgegevens, kan de verantwoordelijke verzoeken deze te verbeteren, aan te vullen, te verwijderen, of af te schermen indien deze feitelijk onjuist zijn, voor het doel of de doeleinden van de verwerking onvolledig of niet ter zake dienend zijn dan wel anderszins in strijd met een wettelijk voorschrift worden verwerkt. Het verzoek bevat de aan te brengen wijzigingen.

2. De verantwoordelijke bericht de verzoeker binnen vier weken na ontvangst van het verzoek schriftelijk of dan wel in hoeverre hij daaraan voldoet. Een weigering is met redenen omkleed.”

Artikel 45:

“Een beslissing op een verzoek als bedoeld in de artikelen 30, derde lid, 36 en 38, tweede lid, alsmede een beslissing naar aanleiding van de aantekening van verzet als bedoeld in de artikelen 40 of 41 gelden voor zover deze is genomen door een bestuursorgaan als een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. “

Algemene wet bestuursrecht

Artikel 3:45:

“1. Indien tegen een besluit bezwaar kan worden gemaakt of beroep kan worden ingesteld, wordt daarvan bij de bekendmaking en bij de mededeling van het besluit melding gemaakt.

2. Hierbij wordt vermeld door wie, binnen welke termijn en bij welk orgaan bezwaar kan worden gemaakt of beroep kan worden ingesteld.”